

Шестнайсета глава

В сградата на училището, където учеха децата на Ранкодом, на шестия ден от пристигането ни, се събраха много от нашите хора, които бяха готови да започнат да се учат да четат и пишат. Те бяха разделени на групи и всяка група влезе в определената ѝ стая. Моите ученици, които вече свободно четяха и пишеха, щяха да ми помагат. Всеки от тях се зае да учи по една група. Аз също имах група.

На стената в училищните стаи имаше големи светещи плочи. Те бяха подобни на малките светещи плочи, но бяха направени така, че се използваша по лесно. На тези плочи се пишеше с едно сечиво, което приличаше на калем. Когато започнех да пиша някоя буква, тя изведнъж се показваше цялата, преди да съм успял да я завърша. Така ставаше и с думите, само че понякога излизаше друга, а не тази, която исках. Но само с едно докосване на калема се показваше списък с подобните думи и аз лесно можех да си избира тази, която ми трябваше или да довърша изцяло думата, която бях започнал.

Голямата светеща дъска показваше едри букви, така че да се виждат без затруднение и от най-отдалечената част на стаята.

Пред всеки ученик също имаше малка светеща плоча с калем. Всеки преписваше това, което покажех на голямата плоча. Само че на малките плочи буквите и думите не се показваха при започване на писането, а ученикът трябваше да изписва сам всичко. Това беше с цел да се научи. Все пак, когато ученикът напишеше някоя буква, тя се показваше след малко с правилните си

очертания, защото учениците все още не можеха да ги спазват. По този начин постепенно ученикът свикваше да пише правилно буквата.

След като показах няколко от буквите, започнахме да се упражняваме да очертаваме отделни части на буквите: малки кръгчета, средни кръгчета, големи кръгчета, дъгички, чертички, триъгълници и други очертания. Така всички разбраха от какво се състоят буквите, за да могат по-лесно да ги изписват.

Показах им и основното очертание, от което можеше да се получи всяка отделна буква. Това беше един голям кръг, разделен първо на четири части с водоравна и отвесна черта на кръст, и още веднъж, на още четири части, с две полегати черти на кръст. И двата кръста се пресичаха точно в средата на големия кръг.

Когато показах на учениците основното очертание на буквите, те бяха смаяни от строгата зависимост, която съществуваше между всички наши букви. Основното очертание беше от голяма помощ и помагаше да се разберат и запомнят всички букви.

Така времето до пладне мина неусетно. Тогава реших да дам почивка за обяд и казах на учениците си да се върнат след време една четвърт от една четвърт ден. Преди да излязат от стаята аз им направих препис от онова, което бяха писали, върху бели листа. Преписите станаха много бързо, защото до всяка малка светеща плоча имаше кутия за правене на преписи. Нареджането за това действие открих много лесно като докоснах горния ляв ъгъл на голямата светеща плоча и в списъка с действия открих „Направи препис на всички“.

Учениците ми много се зарадваха, защото така щяха да си припомнят какво са правили сутринта и нямаше да забравят трудните букви.

След като стаята се изпразни, аз седнах до прозореца и започнах да разглеждам Ранкодом. Училището беше на едно възвишение и затова цялото село се виждаше много добре. Виждаше се и обширното поле, и планината, от която слязохме, след като минахме през вратата на рая.

По едно време в стаята влезе Винко Станс. Той погледна голямата светеща плоча и каза:

- Виждам, че си се справил много добре. Преди известно време се опитах да подготвя светещите плочи за учене на вашата писменост, но не бях сигурен, че съм направил всичко както трябва. Сега виждам, че си успял да се справиш, макар че си срещнал някои трудности.

Казах му, че трудности имам затова, че все още не умея да работя добре със светещата плоча. Винко Станс тогава ми обясни:

- За да извърши някое действие, светещата плоча трябва да получи нареждане. Когато докоснеш горния ляв ъгъл и се появят групите действия, това е първото ти голямо нареждане към светещата плоча. Когато докоснеш името на някоя група действия от списъка, ти даваш следващо голямо нареждане. След това нареждаш на светещата плоча да изпълни определено действие, като докоснеш името му. Но това нареждане всъщност съдържа множество по-малки нареждания, които се намират в невидим списък под името на определеното действие. Този невидим списък се намира в свитъка на светещата плоча. За човека, който е създал този списък, той не е невидим – този човек може да го вижда и променя, след като даде особено нареждане на светещата плоча. Ето, аз нареждам на светещата плоча да ми покаже списъка с нареждания за изписване на вашите букви.

Винко Станс докосна няколко пъти светещата плоча и на нея се появи странен списък на непознатия език на

Винко Станс.

- Това е списъкът с нареждания към светещата плоча, която ги изпълнява, щом започнеш да пишеш вашите букви.

- Това е много сложно нещо за мен – казах аз, - но се надявам Бог да ми даде сили, за да го проумея.

- Едва ли ще ти се наложи, защото дори и сред нашите хора не всички разбират нарежданията към светещите плочи. С това обикновено се занимават млади хора, чиито мозъци са свежи и работят бързо. За теб най-важното нещо е да се научиш да използваш множеството възможности на светещата плоча. И вярвам, че ще успееш, защото само след малко показване ти успя да направиш толкова много. Младите ти ученици, които учеха другите групи, не успяха да разберат как се работи със светещите плочи, макар че вчера показах и на тях. Но те са млади и бързо ще схванат.

Скоро учениците отново започнаха да се събират. Стаята се напълни и аз продължих да уча хората си как да пишат и четат.